

V Ljubljani, v četrtek, dne 17. aprila 1913.

Naročnina
 za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2.— 1/2 leta K 4.— celo leto K 8.—
 za Nemčijo: " 3.— " 6.— " 12.—
 ost. inozemstvo: " fr. 3-50 " fr. 7.— " fr. 14.—

Uredništvo in upravništvo: Frančiškanska
 ulica šte. 10.
 Naročnina za Ameriko znaša celoletno 3 dolarje.

Oglasnina
 za 6 krat deljeno petlitno vrsto enkrat 20 vin — Pri več-
 kratnih objavah primeren popust.

Leto III.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Na naročila brez denarja se ne ozira.

Naročnina za dijake in vojake 6 kron.

Štev. 16.

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštine prosto ilustrovan koledar za l. 1914. Za vsak pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna Jurčiča, Gregorčiča ali Aškerca, če plača 40 vin. za ovoj in poštino.

Skader ali smrt: Naskok črnogorskih čet na Brdico.

DR. VELIMIR DEŽELIČ:

V službi kalifa.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji. Z dovoljenjem pisateljevim prevel Starogorski.

Vojak ga dobrohotno potrka po rami:
— Revež, zdi se mi, da živiš kakor puščavnik, da te niti solnce ne doseže. Ali v resnici ne veš, kaj se je zgodilo s tvojim gospodarjem?

— Kaj, ako smem vprašati — se je hlinil Ibrahim nevednega.

— Ako v resnici ničesar ne veš, ti moram povedati, da se tvoj gospodar ne povrne več . . .

— Nemogoče. Rekel mi je sam, da se vrne . . .

— To je že mogoče, da ti je rekel, ali ne vrne se, ker je mrtev.

— Mrtev — vzklikne Ibrahim in zalomi z rokami.

— Na javnem trgu so mu odsekali glavo ker je bil zarotnik.

Zarotnik? Ali je to mogoče, da se je mešal Abubekr v zaroto? Kdo bi si to mislil.

— Torej v resnici ničesar ne veš o tem? — je vpraševal vodja te čete, gledajoč s prodirljivim pogledom Ibrahima.

Ali ta je že bil pripravljen na to in je vzdržal pogled.

— Pri Alahu in njegovem preroku, o tem se nismo nikdar pogovarjali. Jaz sem ponižen sluga in kako bi on govoril z menoj o tako visokih predmetih. Gotovo se je varoval o zaroti govoriti z menoj, ker je vedel, da sem zvesto udan našemu zakonitemu kalifu, kateremu naj bo čast in hvala na vse veke, katerega ime naj sije, kakor solnce na nebu, in naj se mu množi rod, kakor je na nebu zvezd in peska v morju . . .

Vodja čete odredi na to, da se preišče hiša, kakor se mu je zaukazalo.

Ibrahim ga je vodil počasi in po stranskih hodnikih. Računal je na to, da dobi Meho čas in poskrije čimveč zakladov.

Naposled je prekoračil prag sobe v kateri je bil Meho, starka in Fatima.

— Glej, krasno deklico — vzklikne vodja straže, ko zapazi Fatimo.

— To je Fatima. Zares krasno dekle. Sužnja je Abubekrova.

To priliki porabi Ibrahim in vzklikne ostalim.

— Vi niti ne veste, da je naš gospodar Abubekr umrl.

— Umril. Ali še tega nisi vedel? — reče Meho in toliko, da ni izdal vseh.

Oster pogled in čvrst stisk roke stori, da mu je zastala beseda v grlu.

Vodja čete ni tega zapazil, ker je gledal Fatimo.

— Lepa je . . . prekrasna je ta deklica. Takoj jo vzamemo seboj in predamo hadžibu, naj stori z njo kar mu drago. Vsekako joj odda v harem svetlega kalifa. Take žene gotovo nima v svojem haremu. Mislím, da bo hadžib z mojim poslom zadovoljen.

Na te besede jame živo, a vendar nežno potresati deklico, da bi jo vzbudil.

Ali uspavajoči napoj je bil tako močan, da se deklica ni prebudila.

— Močno spi. Človek bi rekel, da je umrla, ako bi se ne videlo, kako diha.

— Ona močno spi, a to zato, ker je vzela napoj za spavanje. Trpela je vsled zobobola in zaprosila me je, da ji naredim napoj.

— Ti umeš napravljati zdravila? Hm . . . — vpraša vojak.

— Umem.

— Dobro. Tedaj pojdeš tudi ti z nami. Koristna nam boš.

— Ali se mi pri vas ne zgodi nič hudega? — vpraša plaho starka.

Vojak se nasmeje.

— No, če misliš, da si tako mlada, ti moram to misel izbiti iz glave. Ničesar se nimaš bati.

— Ali se ne morem rešiti iz tvojih rok?

— Rešiti? Kako misliš to?

— Rada bi v svet, daleč od Kordove. Pusti me.

— Ti si smešna. Jaz nimam odločevati o tem. O tem odloča moj svetli gospodar hadžib.

— Wadha el Amvri?

— Da, on!

— On je tvoj gospodar?

— To se razume.

Odličan gost na slovenskem odru v Ljubljani: Gospa Irma Polakova, prva operetna pevka zagrebškega gledišča, ki je gostovala letos v „Jesenskih manevrih“.

— Ako je temu tako, me pelji k njemu. Razkrijem mu tajnost, ki ga gotovo vraduje. Mislím, da me nagradi in pusti na svobodo.

— O tajnosti govoriš. Znane so mi take ženske pravljice. Nu, naš hadžib ne da nič na take pravljice. Zato ti resno svetujem, opusti to bedasto misel, nego pojdi z menoj. Najprej pa zatakni svoj jezik za zobe, ako jih sploh imaš.

Starka zamrmra nekaj, a se ne da oplahiti in reče:

— Dobro. Videli bomo. Ako dobim nagrado ali ne, je stvar svetlega hadžiba, ali moja stvar je, da mu povem tajnost, ki ga bo močno zanimala.

Vojak zgane z ramami:

— Stori, kar te je volja. Meni je vseeno, zakaj malo me briga, kaj boš pripovedovala hadžibu. Ali sedaj mi pomozí, da vzbudim dekle . . .

Bolje je, da je ne budiš. V nosilnici jo lažje prineseš k hadžibu. Tam jo pa takoj vzbudim.

XVII.

Fatima je stala pred hadžibom Wadho el Amerijem. Še nikdar ni bila tako lepa, kakor v tem trenutku.

In mrk obraz Wadhe el Amerija se je za hip zjasnil, ko jo je gledal.

— Deklica, kako ti je ime?

— Fatima.

— Si sužnja?

— Da. Sužnja gospodarja, ki je bil tvoj sovražnik.

Wadha jo pogleda ostro, trudeč se, da ji pogleda v dušo.

— Torej si tudi ti moja sovražnica?

— Motiš se! — odvrne deklica priprosto.

— Ali nisi ljubila Abubekra, svojega gospodarja?

Fatima stopi naprej. Z nekim studom stegne roke, kakor da odbija z ogorčenjem take misli od sebe.

— Nikdar!

— Ali nisi bila njegova ljubica? — vpraša Wadha el Ameri z nekim ciničnim in neverjetnim posmehom.

— Ne, gospodar!

— Zares čudno — zamrmra hadžib.

— Vendar je resnica.

— Zakaj pa te je imel v svoji hiši?

— Bila sem pri njem od mladih nog.

Ne vem, kaj je nameraval z menoj. Morda me je hotel prodati za drag denar. Morda — kdo ve . . . To mu je preprečila smrt.

— Moji ljudje so mi pravili, da želiš priti do mene. Ali je to resnica?

— Resnica, mogočni gospodar!

— In kaj je vzrok tej tvoji želji? Kaka prošnja?

— Da, svetli hadžib — nakloni Fatima zmerno svojo glavo.

— Govori. Tudi mrki hadžibi ne odbijajo radi prošenj krasnih deklet, a moram priznati, da si ti krasno dete — se ji približa hadžib.

— Gospodar, stvar, o kateri ti hočem govoriti, je enako važna za mene, kakor je važna tudi za tebe.

— Oho — se začudi hadžib. — Kaj bi moglo to biti? Ali veš za kako zaroto zoper kalifovo ali moje življenje?

— Ne — reče mirno Fatima — ne boj se, meni ni znano prav nič o kakih zarotah. Odkod bi naj jaz, bedno dekle, katero so čuvali, kakor ptico v kletki, mogla zvedeti za kako zaroto. Ali stvar je zato važna, ker se gre za osebo, za katero vem, da ti je draga.

— Kdo bi mogel to biti?

— Gotovo se spominjaš mladega plemenitega viteza, ki je prišel iz daljnih dežel, preko globokih voda, od tam, kjer govorijo jezik, ki je tudi tvoj materinski jezik.

— Misliš Strezinjo — vzklikne Wadha el Ameri in obraz mu prebledi vsled razburjenja.

— Da, gospodar — odvrne deklica in vsa kri ji šine v lica vsled dekliske sramežljivosti.

— Ti poznaš Strezinjo? Ti veš, kje je? Torej ni mrtev nesrečen mladeč, katerega sem že objokaval?

— Ni mrtev. On živi, svetli hadžib!

Ali njegovo življenje je hujše od smrti. Njegove oči gledajo temo, njegovo telo je okovano v železje.

— Kaj — zavpije besno Wadha el Ameri — Strezinja je v ječi? Mar se je drznil kdo dotakniti poslanika hadžibovega?

Mar se je drznil kdo zapreti mladca, katerega sem vzljubil, kakor sina? Povej, kje je? Hitro, ne odlašaj! Takoj grem, da ga osvobodim. A gorje, stokrat gorje onemu, ki je učinil to. Pri preroku Mohamedu, z lastno roko mu razkoljem glavo.

Fatima zmaje z glavo.

— Zaman prisegaš, zakaj oni, ki je učinil to, je že kaznovan.

— Abubekr?

— Da, on.

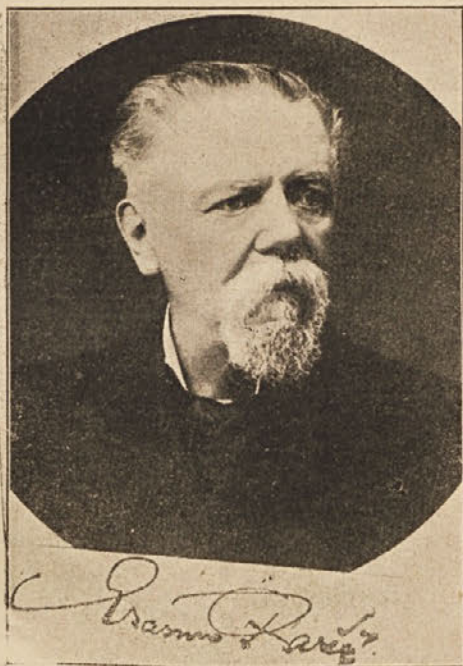
— Beden lopov! Dal bi ga mučiti, ako bi vedel za to.

— Pustimo mrtve počivati. Bilo je usojeno — reče Fatima.

Slovence in Slovenke v inozemstvu

prosimo naj opozarjajo rojake na „Slovenski Ilustrovani Tednik“. Imamo sicer v inozemstvu že lepo število naročnikov, vendar bi se pa lahko razširil še bolj. Marsikdo bi se naročil nanj, ko bi vedel zanj. Mnogi ne čitajo v tujini nikakih slovenskih listov, ter se s časoma potujčijo. „Slovenski Ilustrovani Tednik“ naj bo vez med Slovenci v domovini in inozemstvu. Opozarjajte rojake nanj in jim prigovarjajte, da si ga naročijo ali nam pa vsaj naznačite naslove dotičnih, o katerih menite, da bi si ga naročili, da jim ga pošljemo na ogled. — „Slovenski Ilustrovani Tednik“ stane za Ameriko za celo leto 3 dol., za pol leta 1-50 dol., za Nemčijo celo leto 12 K, pol leta 6 K in za ostalo inozemstvo pa celo leto 14 frankov in pol leta 7 frankov. Naročnina se mora poslati naprej ter se lahko pošlje po pošni nakaznici ali potom kake banke. Sprejemamo tudi papirnat denar (dolarje, franke, leve itd.), ki pa se naj ne pošilja v navadnih pismih temveč vedno le v rekomandiranih (vpisanih).

Ker prinaša „Slovenski Ilustrovani Tednik“ obilo slik z raznih slovenskih krajev, bo zanimal gotovo vsakogar ter mu bo v daljni tujini ljub spomin na prijazne domače kraje, znanke in prijatelje. Ne le izobraženci, temveč tudi preprosti drvarji na Sedmograškem, rudarji na Nemškem in v Ameriki, služkinje v Egiptu itd. itd. ga imajo naročenega in to je v narodnem oziru velepomembno. O tem na dolgo in široko pisati je pač nepotrebno temveč končamo s prošnjo: **Opozarjajte rojake na „Slovenski Ilustrovani Tednik“ ter mu pridobivajte naročnikov!**

Težka izguba hrvatskega naroda: Na Reki umrli odvetnik Erasmus Barčić, dolgoletni poslanec hrvatski eden največjih hrvatskih domoljubov.

K dogodkom na Balkanu.

Balkanska vojna se bliža koncu; zadnji streli med Bolgari in Turki so izpajeni, zvezne države — izvzemši Črna Gora — so pripravljene skleniti mir. Toda kdo ve, če ni zadnje dejanje balkanske drame šele začetek svetovnega viharja? — Vprašanje Skadra je sicer rešeno na konferenci velesil, toda zdi se, da Črna Gora še vedno ne misli sprejeti svoje nesreče brez krvavega odpora. Blokada črnogorskega obrežja pod poveljstvom angleškega podadmirala Cecila Burneya se je pričela; no, blokade se Črna Gora ne boji. Toda Srbija, ki ima pred Skadrom do 30.000 mož svoje armade in najboljšo oblegovalno artiljerijo, je baje izvedela, da namerava Avstrija nenadoma udreti v Sandžak, ako bi Srbija nadaljevala obleganje Skadra. Sandžak pa je za Jugoslovansko in za bodočnost Srbstva še stokrat pomembnejši od Skadra; ako ga vzame Avstrija, kar zdaj ni nemogoče, ko je srbska armada utrujena po dolgotrajnih naporih vojne, je združenje Srbije in Črne Gore onemogočeno na vekomaj. Srbiji torej ne preostaja drugega kakor odpo-

klicati svoje čete — in to se je baje že zgodilo. Sama črnogorska armada, ki je trpela v tej krvavi borbi najhujše izgube, pa tudi ne more zavzeti Skadra; izkryavela bi ob tem podjetju. Vrhu tega je mo-

dokaz, kako malo veljajo proti volji energičnih narodov takozvani »neomajni ukrepi« sebičnih velesil. — Sicer pa Avstrija že žanje sadove svojega nastopa zoper jugoslovanske interese: srbski trgovci so

Strašna prirodna katastrofa v Ameriki: Poplavljenno mesto Indianapolis, kjer je poginilo mnogo tisoč ljudi.

goče, da bi sledili blokadi še hujši koraki s strani velesil, in da bi se vsilila za te korake kaka država, ki ima posebno goreče interese, streti to junaško predstražo neodvisnega Jugoslovanstva. V teh okolnostih sta izprožili Rusija in Italija misel, potolažiti Črnogorce z denarno in teritorialno kompenzacijo. Dasi se Avstrija še upira temu, vendar je skoraj gotovo, da dobi Črna Gora, ki je gmotno izkryavela v sedanji vojni, 20 milijonov posojila in kos albanskega obrežja s pristaniščem Sv. Ivan Medivanski. Upajmo, da se doseže na tej podlagi kmalu sporazum; odkupnina za Skader je vrlim Črnogorcem potrebnejša od mesta samega — čast in junaštvo Črne Gore pa se je izkazalo dovolj sijajno tudi brez te osvoboditve. In kadar pride do nove svetovne krize, se bo dalo morda tudi v skadrskem vprašanju še kaj izpremeniti; saj je baš sedanja vojna v svojih rezultatih najboljši

organizirali proti njej odločen gospodarski bojkot, ki se bo razširil najbrže tudi po ostalih balkanskih deželah; ni nam treba povdarjati, da ga bodo bridko občutile tudi vse slovanske tvrdke, ki eksportirajo na Balkan. — Naši bratje na jugu so lahko zadovoljni s svojimi uspehi — posebno, če se jim posreči ohraniti slogo preko sebičnih medsebojnih sporov, ki jih omenjamo na drugem mestu; z mirnim in sporazumnim delom bodo nadomestili žrtve in utrdili svoje nove pridobitve, tako da bodo gledali lahko z mirno dušo — če bo treba — novim borbam naproti. In njihova sloga bo najizdatnejša zaušnica tistim, ki špekulirajo na njihov razdor!

Nesoglasje med balkanskimi zavezniki.

V začetku vojne so se pojavili glasovi, ki so perokovali spore, ki bodo iz-

Strašna prirodna katastrofa v Ameriki: Železniški vlak v Daytonu, kjer je segala voda vagonom tik do streh.

bruhnili med zavezniki po zmagi; toda najmerodajnejša mesta so jih demantirala vedno iznova, češ, da je v zavezniških pogodbah poskrbljeno za vse. Kakor vidimo zdaj, je bilo res poskrbljeno, samo da — premalo: zmaga je bila popolnejša, žetev bogatejša, nego so upali zavezniki, ko so napovedali vojno. Zdravemu razumu bi se zdelo najprimernejše, da obdrži sleherni, kar je zasedel; tako bi bilo tudi ravnotežje še najbolj zagotovljeno. Ali zdi se, da Bolgari niti ne mislijo na to; oni tirjajo od Grkov Solun, od Srbov Bitolje, Prilep, Ohrido in Veles, nekateri celo — Skoplje in Kumanovo, to je, Kosovo, svetinjo vesoljnega Srbstva! Glede Soluna bo najbrže res, da gre prej Bolgarom kakor Grkom, ker so Bolgari strli turško moč, ki ga je branila; toda bolgarske zahteve napram Srbom so tem neumevnejše, ker so Srbi zavzeli preporno ozemlje brez bolgarske pomoči, dočim je veliko vprašanje, ali bi bile bolgarske zmage tako sijajne brez — srbskih čet, srbske konjenice, srbskih topov in baje tudi — srbskega denarja. Koliko časa bi se še držal Odrin, da ni izdihnilo pred njim na tisoče srbskih sinov? — Ne, mi drugi ne moremo verjeti, da bi bil bolgarski narod tako nehvaležen; te zahteve so delo prenapetih šovinistov in — tujcev, ki podpihujejo Bolgarsko, da bi jo izigrali v ugodnem trenutku proti sestri Srbiji. Bodimo prepričani, da je na Balkanu dovolj treznih glav, ki vedo, da je le v slogi moč Jugoslovanstva in da je treba stara nasprotstva pokopati, ne pa obnavljati. Hvala Bogu, da so te trezne glave tiste, ki vodijo politiko v mirnih časih; ko zamro odmevi bojne vihere, se bo tudi Balkan spomnil Aškerčevih besed:

Kdor brata mi ščuje na brata,
ta bodi — ta bodi proklet!

Tri kraške korenine: Veleposestnik, dež. poslanec, župan itd. Rajko Mohorčič (1839—1895).

Naše slike.

Irma Polakova, rodom ljubljanska Slovenka, je že več let prva operetna pevka kr. deželnega gledališča v Zagrebu. Že v svoji prvi mladosti se je posvetila dra-

matični umetnosti in kot mlado, lepo dekle je vstopila med člane slovenskega gledališča. S svojim izrednim talentom je napredovala čudovito naglo. Delovala je v dramih in opereti v manjših vlogah, ko pa je nastopila kot »Manzell Nitouche«, je zmagala na vsej črti, osvojila vsa srca in kar čez noč postala prva slovenska operetna subreta. Pela je »Lepo Heleno«, »Lepo Galatejo«, »Klarico na vojaških va-

Tri kraške korenine: Veleposestnik, župan itd. Andrej Kocjan (1830—1913) s soprogo.

jah«, »Novo Chouchou« in druge partije z nepopisno gracijo in prisrčnostjo, popenjajoča se v igralski in pevski umetnosti višje in višje. Njen sladki, mehki, do srca sezajoči glas je kapital, ki ga ima malokateri pevka, njen temperament in njena ustvarjajoča sila sta izreden pojav tudi na gledaliških deskah. Neznosne razmere pa so pregnale tega slovenskega slavčka iz domovine v Zagreb, kjer so jo sprejeli seveda z odprtimi rokami in kjer je našla svojo drugo lepšo domovino. Tam se je kot pevka dovršila do popolnosti in tam je postala obenem igralka, kakoršnih nimajo mnogo avstrijski odri. Kmalu je začela sodelovati tudi v resnih in veselih operah in poje zdaj že nekaj let tudi prve operne partije (Bohém (Mimj, Madam Butterfly (naslovno vlogo), Carmen (Micaela), Zrinjski (glavno žensko) itd.) z največjim uspehom. V operetah pa poje vse glavne pevske in tudi subertne vloge z resničnim dunajskim šikom. Na slovenskem odru gostuje vsako leto, in naše občinstvo jo sprejema z največjo radostjo. Letos je pela vlogo prostovoljca v opereti »Jesenski manever«, Gospo Polakovo visoko čislajo kot rafinirano operetno in izborna operno pevko vsa hrvaška, dalmatinska in bosenska mesta, slavita jo Beligrad in Sofija in v Trstu je žela triumfe, kakor tudi že na Dunaju. Ta vedno vesela in ljubezniva umetnica je popularizirala tudi slovensko narodno pesem po vsem slovanskem jugu, ker poje celo na odličnih koncertih naše narodne popevke z nedosežno umetnostjo. Gospa Irma Polakova je končno zavedna Slo-

venka, ki ljubi svojo domovino vzlic vsem bridkim izkušnjam zvesto in udano. Zato smo nanjo Slovenci upravičeno ponosni.

Strašna prirodna katastrofa v Ameriki. Teorija »kritičnih dob« utegne biti res pravilna; ravno zdaj, ko živi vse človeštvo v znamenju političnih kriz in v nevarnosti svetovne vojne, prihajajo tudi dan za dnem vesti o hudih prirodnih katastrofah. Zlasti strašna nesreča je obiskala pretekli teden severno Ameriko; izbruhnil je grozovit vihar in povodenj, ki sta povzročila največ gorja v državi Ohio. Celi kraji so poplavljeni, cela mesta in vasi uničena; človeških žrtev je na tisoče. Naša današnja številka kaže dve sliki tega strašnega opustošenja.

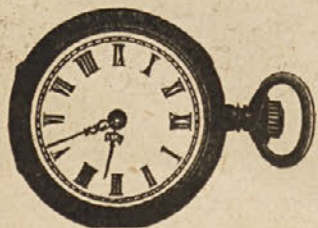
Erazmo Barčič †. Na Reki je umrl odvetnik Erazmo Barčič, eden najbolj znanih in naznačajnejših hrvaških politikov, dolgoletni zastopnik bakarskega okrožja v hrvaškem saboru. V svojem političnem delovanju ni bil nikdar enostranski hrvaški šovinist, pač pa vnet pristaš sloge in sporazuma s Srbi, neprestano v tesnih stikih z najodličnejšimi srbskimi rodoljubi. Ko je nastopil na Hrvatskem po Khuenovem padcu novi kurz, je stopil Barčič brez obotavljanja v hrvaško-srbsko koalicijo; bil je tudi dolgo vrsto let član hrvaške delegacije v zajedniškem saboru v Pešti, kjer je še v svojem osemdesetem letu držal z mladeniškim ognjem govore v hrvaškem jeziku. Kot starešinski predsednik hrvaškega sabora je govoril večkrat z živo vehemenco v imenu sabora proti nezakonitostim in nasilju na Hrvatskem. Barčič je bil mož katonske nature; niti ko mu je pal sin v dvoboju, ni prenehal izpolnjevati svojih političnih dolžnosti. Rodbina mu je bila stara patricijska, toda živel je vedno jako skromno in je kot advokat mnogo-

Tri kraške korenine: Veleposestnik, dež. poslanec, župan itd. Anton Muha (1838—1913) v krogu svoje družine (z vnukom v naročju).

krat zastopal reveže brez vinarja nagrade. Z Barčičem je izgubil hrvaški narod moža visokih ciljev, neupogljivega značaja in mladinske čilosti, ki ga ne bo pozabil nikoli.

Tri kraške korenine. »Rod za rodom gine«, bi lahko vzklikali, ko se nam odpirajo dan za dnem novi grobovi. Ni pre-

Priporočamo
domačo tvrdko

H. Suttner,

te vrste na slovanskem jugu. Kdor potrebuje uro, verižico, uhane, prstan itd., naj piše po cenik. Velik bogato ilustrovan cenik dobi vsakdo zastonj in poštnine prosto. Pišite po dopisnici: H. Suttner v Ljubljani 5, Mestni trg številka 25.

Nizke cene!

ki je največja,
domača tvrdka

Postrežba solidna in točna.

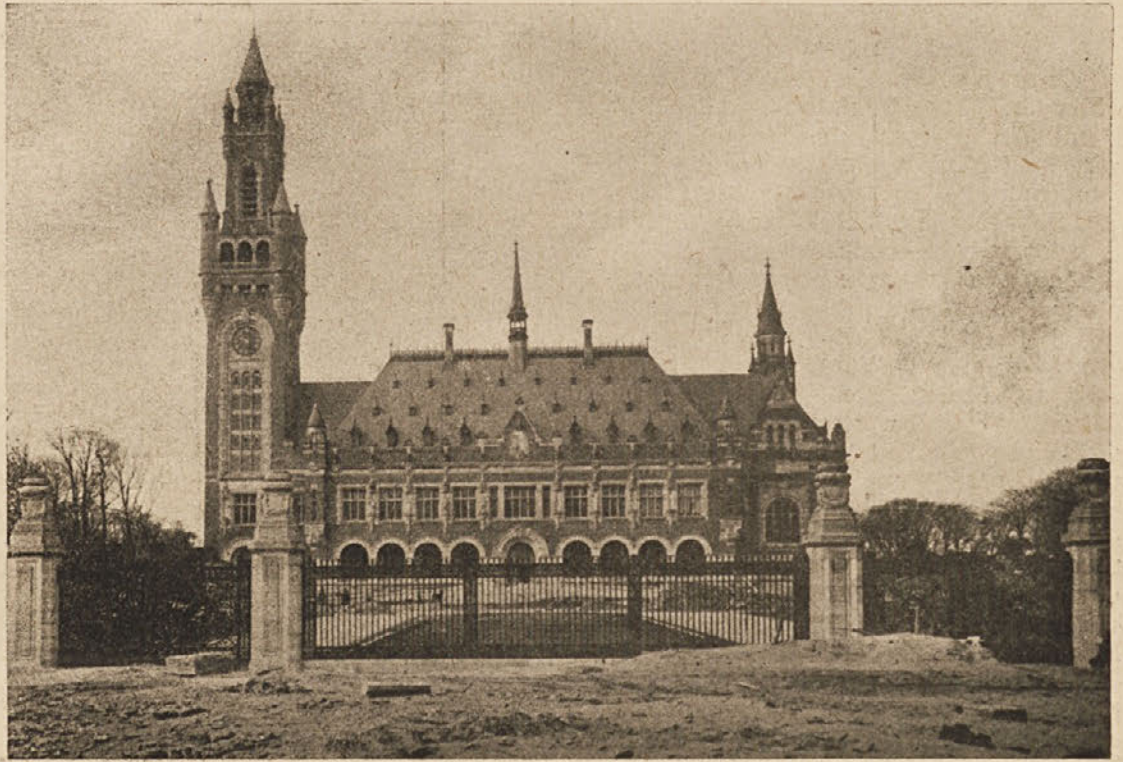
teklo še dobrih šest tednov, kar so zagrebli na Krasu dva moža, kakršnih je vedno manj. S kakšnim veseljem se spominjamo onih let, ko se je na Krasu in sploh na vsem Goriškem razvilo tako idealno, lepo narodno življenje! Na Krasu so takrat prvakovali možje, katerih slike prinašamo danes: Rajko Mohorčič iz Sežane (1839-1895), veleposestnik, dež. poslanec, župan in predsednik mnogih odborov; Andrej Kocjan, veleposestnik iz Žirja pri Povirju (1830-1913), mnogoletni župan, načelnik raznih odborov in Anton Muha (1838-1913) veleposestnik v Lokvi, bivši dež. poslanec, župan itd., odlikovan z zlatim zaslužnim križcem. — Bili so to možje ne le v javnem nastopanju, ampak tudi v sredi svoje družine. Vsi so zgojili svoje otroke v strogo narodnem duhu. Blag jim spomin!

Mirovna palača v Haagu. Julija meseca leta 1907. je prisostvoval Nelidov, ruskih poslanik pri holandski vladi, v imenu svojega vladarja zatemeljenju mirovne palače. Misel, zgraditi plemeniti in neizpolnjeni ideji mednarodnega miru posebno svetišče in zavetišče, se je pojavila takoj po drugi mednarodni mirovni konferenci; izprožil jo je istotako car Nikolaj II., ki si rad lasti glorio miroljubnosti. Palača se dviga ob cesti, ki veže Haag ob Severnem morju s Scheveningnom. Zgradba je napredovala dokaj počasi, in se morda ne bi bila končala nikoli, da ni prispeval znani ameriški bogataš in dobrodelec Carnegie kraljevskega darila dveh milijonov. Zdaj je palača dograjena; pravijo, da se izvrši slovesno blagoslovljenje, kakor hitro bo odstranjena nevarnost, da bi spremljale to miroljubno slavje — kanonade svetovne vojne.

Bolezen Pija X. Krščanskemu svetu se bliža prej ko ne veliko žalovanje; bolezen sv. Očeta, o kateri smo poročali šele nedavno, postaja čimdalje resnejša. Zadnje dni so poročali o vnetju obisti; najnovejše vesti pa pravijo, da ima papež 38 stopinj vročine in da mu grozi tudi pljučnica. Njegovi sorodniki so dobili brzojavno vabilo, naj pridejo v Rim; kakor

vse kaže so častljivemu starčku šteti dnevi življenja, in tisti, ki radi prerokujejo, pretresajo že vprašanje, kdo bo njegov naslednik na stolici sv. Petra.

Je-li med slaščica ali zdravilo? Ljudski glas pravi, da združuje med toliko zdravil, kolikor cvetlic in rastlin je oddalo zanj svoje sokove. V čem pa obstoji zdravilna moč medu?

Času neprimerna zgradba: Palača miru v Haagu, ki bo svečano otvorjena v letu vojne 1913.

Opozarjamo vse naročnike na današnje listnico upravnistva ter prosimo, da jo natanko prečitajo in uvažujejo.

NOVICE.

Ključ k bogatstvu hrani boginja Fortuna. Njen naslov pove glavno zastopstvo Češke industrijske banke v Ljubljani, katera s svojim današnjim oglasom vabi vse dotičnike, ki se za ta ključ zanimajo.

vetlični med vpliva neposredno in posredno. Neposredno, če pride v dotiko z bolnimi deli telesa, torej v ustih, goltancu, vratu in želodcu. Tu vpliva proti gnilobi, ker zamori v medu se nahajajoča mravska kislina vse glivice, katerih se dotakne. Dalje vpliva omehčajoče na sluzne kožice, ki so radi prehlada otekle in se strdile. V takih slučajih, posebno pri malih otrocih, kjer se ne sme ali ne more rabiti medicinskih sredstev, je med večkrat edina rešitev. Mnogo slučajev bi se dalo navesti, v katerih so mali otroci popolnoma ozdraveli, dasi so imeli vnetico grla, samo ker so uživali pristen med, zmešan z enako množino čistega vinskega kisa. Posredno vpliva med tako, da deluje proti vsem povzročiteljem bolezni, ker se postavlja kot lahko prebavljiva in izborna hrana nasproti slabi in napačni hrani in s tem odvrta neštete bolezni. Med dela tudi tolščo. Pljučnici se pridruži kmalu shujšanje telesa; med zasluži v boju proti tej bolezni vse priznanje. Med pomaga kot ogljikov vodik proizvajati tudi potrebno gorkoto in je pri tem eden najboljših urejevalcev želodca, kakor pričča sledeči dodatek. Med je lahko čistilo želodca, medtem ko so druga sredstva bolj dražila, ki slabe želodec in odpovedo polagoma vse učinke. Sladkorju, ki nadomešča večkrat med, manjka mravske kisline in še mnogo drugih snovi, ki jih vsebuje med. Ako se zavziva med dan na dan kot zdravilo, ni strahu in bojazni, da bi oslabil želodec, pač pa se opaža, da se okrepi v najkrajšem času. Dajajte otrokom medu bodisi na kruhu, s surovim maslom ali brez njega ali pa mesto sladkorja v mlečno kavo ali v mleko. Gotovo ga radi sprejemajo in dobri uspehi ne izostanejo, pa tudi veliki otroci naj se ne branijo medu, saj je med največji prijatelj zdravja.

Zadnji opomin! Kdor ne obnovi takoj naročnine, se mu list ustavi.

Gora krvi: Pogled na utrjeno goro Taraboš pri Skadru, za katero so izgubili Črnogorci v strašnem kljanju najboljše junake svoje armade; na Tarabošu je bil ranjen tudi Slovenec Čop z Dobrave.

Prevzetnost

je, če se kdo preveč hvali s srečo zdravja in si misli: „Meni se ne more zgoditi ničesar, sem trden korenjak.“ Nobenemu človeku se ne da ob zibeli

zagotovila, da ga ne bi kdaj mučila podagra. Malenkosten prepil zadošča često, da se seznanimo z revmo, nam prinese vsakovrstno trganje in bedenje. Previdni ljudje imajo doma vedno Fellerjev bolečine hladeči fluid iz rastlinskih esenc z zn. „Elsafluid“ in so tako oboroženi proti takim hudim boleznim. Tudi

našim čitateljem priporočamo, da naroče 12 steklenic za 5— kron, ki jih pošilja franko lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 280 (Hrvaško), najbolje ob enem s Fellerjevimi odvajalnimi, krče lajšujočimi in prebavo pospešujočimi rabarbara kroglicami z zn. „Elza kroglice“, ki jih velja 6 škatlic franko 4— krone.

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubezen.

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane.

Korakali so po vrsti; dolga, brezkončna je bila pot. Vlaga je stala nad kamenitimi tli hodnika v skoraj nepretrgani mlaki; zrak je bil težak in plesnjiv kakor v starih grobnicah.

„Kako, Ivane, ali hodiš težko?“ je pralšal Miloš našega rojaka.

„Ne prav lahko; moči mi manjka — in skrbi me. Drugega zla mi ni.“

„Stojte!“ je zaklical v tem trenutku Jovo, ki je stopal naprej ter svetil tovarišem s svečo in z mnogimi kletvicami. „Zdi se, da smo na koncu.“

Rov se je bil razširil okrog njih, končavaje se pred steno, zgrajeno iz naloženega kamnja: tudi strop se jim je dvignil mahoma iznad glav. Posvetili so kvišku in zagledali nad seboj ozko luknjo, pokrito z mramorno ploščo, ki je bila ohranila kljub času in nesnagi še nekaj svojega belega bleska.

„Previsoko je; lezti homo morali drug drugemu na rame,“ je menil Janković. „A ne! Evo vam lestvice, ki je služila Hasanu effendiju v starodavnih časih!“

To rekši se je uprl v kos širokega mramornega stebra — ostanka kdo ve kakšne krasne stavbe iz bizantinske preteklosti — ki je ležal podrt tik ob steni. Jovo in Marko sta mu pomagala, in v par trenutkih je stal steber pod ploščo. Marko je skočil nanj; bil je toliko visok, da se je mogel upreti v ploščo s svojimi bikovskimi pleči.

„Pozor!“ je šepnil tovarišem. „Kakor hitro vidite, da se pomikam gor, upihnite svečo, da nas ne izda! Zdaj... ena!... dve!... tri!...“

Pesek je zaškripal okrog plošče; prst, drobno kamenje in velo listje se je usulo med družbico — silna postava divjega Marka, prej sključena, pa se je vzravnila. Slišalo se je, kakor da išče z rokami opore med pokajočimi vejami; nato so mahoma izginile tudi njegove noge. Jovo je upihnil luč; stali so v gosti temi, toda s svetlo zavestjo v srcu, da jih loči le še par trenutkov od varnosti in svobode.

„Janković in Miloš, sledita mu!...“ je velel Dušan. „Ako je vse varno, pomoreva nato midva z Jovom Ivanu... jaz pojdem zadnji!“

Marko je našel očitno vse v redu; ne da bi črnil le besedico svarila, je pomagal prijateljem po vrsti na prosti zrak. Ko so bili vsi zunaj, je pomeknil previdni Jovo ploščo nazaj, češ: „Kdo more reči, kaj še pride!“

Obdajalo jih je tako gosto bezgovo grmovje, da so se komaj prerili na kraj, kjer so se mogli vsaj nekoliko geniti: bilo je ob dobre tri metre visokem zidu. Grčavih bezgovih debel pa je bilo tudi tam še dovolj, da je zlezal Jovo z lahkoto na vrh.

Odpri se mu je pogled na prostran, gosto zaraščen vrt na eni, v neširoko ulico na drugi strani. Po ulici ni bilo videti ljudi; in tam na koncu se je bleščala luka — tam je ležal Zlati rog v svojem tajinstvenem nočnem lesketanju. Do njega je trebalo priti za vsako ceno: odondot jim je bila prosta pot kamorkoli, pa tudi kaki nevarnosti se je bilo tam lažje ogniti, saj je zasidrano v Zlatem rogu vedno dovolj evropskih ladij.

Kratko in naglo je šepnil tovarišem rezultat svojega opazovanja. Nato se je prijel z rokami za zid, spustil se in skočil.

Sledil mu je Marko, ki se je brž postavil tesno k steni; tako da je dosegel Ivan z nogami njegove rame; Jovo je pomagal našemu ranjenemu prijatelju nežno in previdno na tla.

Ker ji pa ni ostalo časa, da bi mogla zamašiti nesrečnemu zaptiji usta, se je kmalu dvignil za njenim hrbtom krik — krik enega — dveh — treh — naenkrat mnogih glasov. Ponovil se je prizor, ki

K dogodkom na Balkanu: Krsta grškega kralja Jurija, umorjenega v Solunu, v pogrebnem izprevodu.

„Pst!“ je siknil Jovo nenadoma, ko sta bila ravno še Dušan in Miloš na vrhu. „Nekdo prihaja!“

Dušan se je spustil kljub temu na ulico; ali še preden je dobro dosegel tla, je planil med družbo turški zaptija, ki se je bil primajal v ta samotni kraj na svojem službenem obhodu in videl od daleč, kako neobičajno odhajajo naši prijatelji s tujega vrta.

Skočil je — naravno — proti Marku, ki je stal v svesti si svoje naloge nepremično ob zidu in ni niti trenil, ko ga je zgrabil zaptija za vrat.

Saj se mu pa tudi ni trebalo braniti: Miloš, ki se je pravkar pripravljaj na zidu, da zleze za ostalimi, je skočil v svoji nejevolji nad tem motenjem zaptiji naravnost na glavo; policist se je sesedel stokaje na tla, in naša družba je odnesla pete proti Zlatemu rogu.

smo ga že videli nocoj; kakor pod čarobno palico so rastle iz tal preganjalci — drugi pa so se jim usuli naproti, ko so dospeli na pobrežje...

„Ali smo res prokleti!“ je zarohnel Dušan, ki je drl z Markom na čelu, pehaje na desno in levo in delaje tovarišem prosto pot. „Jovo, vztrajaj!... V prvi čoln, ki ga najdemo!...“

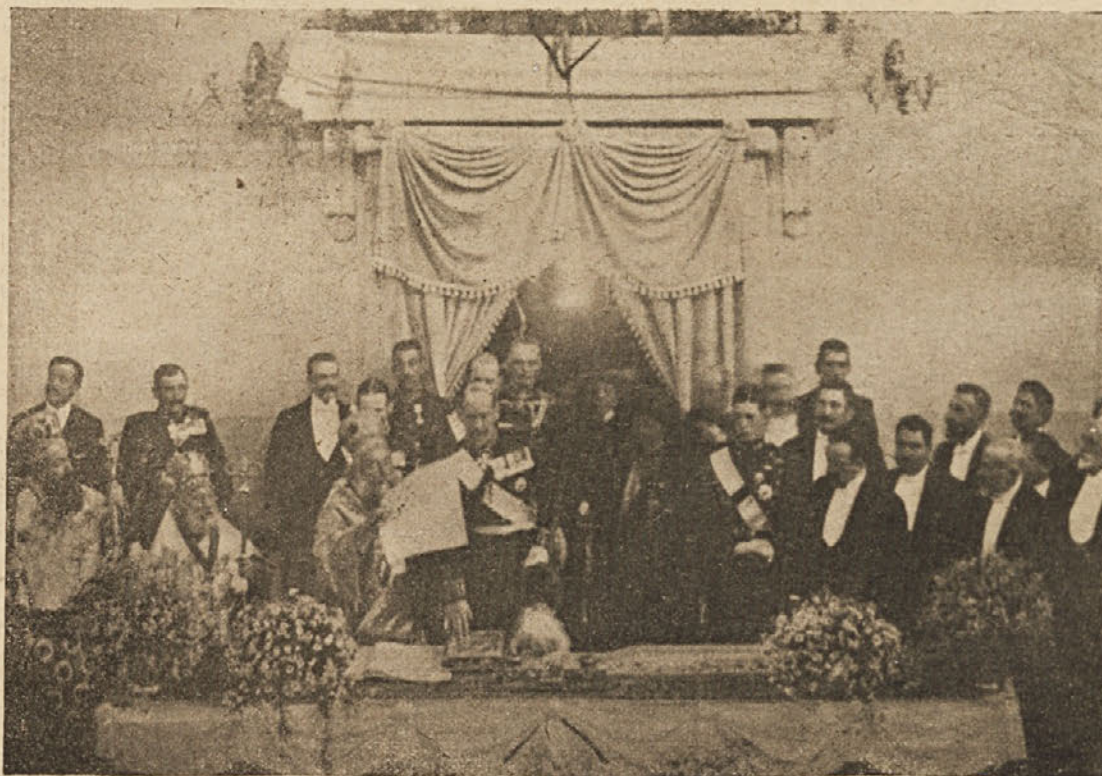
Toda motil se je, ko je upal rešitve na ta način: ravno tam, kjer so planili k morju, ni bilo daleč na okoli nobenega čolna — kakor da se je vse zaklelo proti njim.

Ze se je oglasil klic:

„Držite jih! To so morilci, ki jih je lovila nocoj policija...“

Od vseh strani so tekli stražniki in ljudje; še dva hipa, in družba je morala biti obkoljena, zajeta — izgubljena.

Stara stvar je, da delujejo možgani v nevarnih položajih z desetkratno silo. Po-

K dogodkom na Balkanu: Novi grški kralj Konstantin XII. priseže v zbornici slovesno na ustavo.

gled se poostri, sluh postane tanjši od volčjega, misel se skleplje z mislijo tako urno, da zadobe trenutja vsebino ur in dni...

Ivan je bil zdaj v takšnem stanju duha; docela je pozabil rano in izgubo krvi. Njegova trudnost se je izpremenila v listo obupno moč, ki je zmožna izčrpati vse življenjske sile v enem samem neverjetnem naporu proti rešitvi.

Ko je videl, da ni čolna daleč naokrog, mu je šinil pogled po nočni gladini Zlatega roga.

„Tu moramo biti ravno med trgovsko in vojno lukko!“ je dejal sam pri sebi. „Nikjer nobene ladije!“

Toda že mu je zajelo oko precej daleč na desni silueti velikega trgovskega parnika, ki je temnela v brezvezdni noči. V istem trenutku je bil storjen tudi sklep,

Smrt pred vrati Vatikana: Najnovejša slika Nj. Svetosti papeža Pijsa X., ki je že zopet nevarno obolet.

skočiti v globoko vodo in splavati tja, kljub daljavi — kljub negotovosti rešitve: najpogubnejše je bilo zdaj to obotavljanje na bregu.

Vse to se je izvršilo v dveh sekundah; preden je napočila tretja, je planil Ivan pred očmi svojih tovarišev tesno k vodi, vzmahnil z rokami in z vsem životom ter se zapodil v hladno, počivajočo mokroto.

Zmanjkalo mu je tal; slana voda ga je zakrila v prvem hipu... Nato ga je dvignila na vrh; splaval je, poganjaje se z močnimi razgibi in poslušaje z radostnim srcem pljuskanje za seboj: prijatelji so bili razumeli njegov namen in sledili brez domenka njegovemu zgledu.

Dušan in Marko sta se gnala instinktivno za njim; v par trenutkih sta mu bila na desni in levi.

„Vzdrži, dokler moreš!“ je kriknil Dušan. „Če opešaš, zanesi se na naju. Urno naprej, momci!“

Ozrl se je za ostalimi: Jankovič, Jovo in Miloš so bili vrli plavalci; zdelo se je, da se čutijo v mokrinii prav tako varne kakor na suhem. Toda nekaj drugega je vznemirilo mladega moža: ob bregu so se bili pojavili obrisi čolna!

Dušan je videl, kako je prišumela ladjica k bregu; razložil je, kako je skočilo par ljudi na kopno, slišal krik in nagle

beseđe... par ljudi je planilo v čoln — Dušan se je obrnil k Ivanu in Marku, da jima zakliče, kaj vidi — a zdajci ga je pretreslo do kosti: v čolnu je zatrobilo — odrinil je... spustil se je za njimi kakor pušica, trobeč glasno in presunljivo... trobeč venomer!

„Prokleta noč!“ je kriknil Jankovič, ki se je tudi ozrl v tem hipu. „Love nas z motornim čolnom!...“

„Temu ne uidemo, Dušan!“ je viknil Ivan. „Počakajmo jih rajši!“

Pogledal je okrog sebe; bili so na tretjini poti med parnikom in obrežjem.

„Počakajmo?“ se je zavzel Dušan, plavaje dalje. „Kaj ti je prišlo na um?“

„Enostavno! Storimo, kakor da se hočemo vdati; a prvi, ki ga potegnejo v čoln, naj jih napade in spravi v zmešnjavo... Pomečemo jih v vodo... jaz mislim, da bi znal voditi čoln...“

„Nebeška misel!“ je vzkliknil divji Marko. „Jovo — midva se vdava prva!“

Samo zaradi verjetnosti so plavali dalje, ne da bi se trudili le količkaj: treba je bilo hraniti moči za nevarni manever.

Motorni čoln se je bližal s polno brzino, metaje belo peno na vse strani. Videli so, kako jim mahajo iz čolna; zdaj jih je dohitel klic, zdaj se je oglasilo trobilo.

„Bogme, samo trije so — ne, štirje!“ je zaklical Dušan. „Zdaj — pozor, možje! Delo ne bo težavno.“

Motorni čoln je napravil majhen ovinek ter popustil obenem v hitrosti; še dva trenutka, pa je pridrčal rahlo in počasi od desne strani.

„Vdamo se!“ je zaklical Marko po turško. „Nič več ne moremo... Rešite nas!...“

„Horošo!“ je odgovoril s čolna globok, vse prej kakor sovražen glas. „Toljko v lodku, molodcy!“¹⁾

„Horošo?“ je zategnil Dušan in se pognal bliže. „Kaj pa je to? Pazi, Marko, to ni Turčin“

Tudi Marko je osupnil; bil je prvi ob čolnu, dočim je splaval Jovo okrog in se prijel za rob na drugi strani. Prvo, kar ga je presenetilo, je bilo to, da ni sedel v čolnu niti eden turški zaptija, pač pa troje mož v evropskem kroju; obrazov ni mogel razločiti v temi. Tisti, ki je sedel pri motorju, je nosil mornarsko obleko.

„Ne craignez rien!“ je rekel v tem hipu drugi glas. Nous sommes des amis.“²⁾

„Prijatelji!“ je zavriskal Ivan. „Fantje, oteti smo! Hvala Bogu, vragu figo zdaj in na vekomaj, amen!“

Preden je minilo pol minute, je sedela vsa šestorica naših prijateljev na suhem, v čolnu, ki so ga smatrali prej za vozilo turške policije ali pristaniške oblasti; bil pa je očitno čoln kake velike evropske ladije — lep in udoben čoln za osebno rabo kapitana.

Vsem je bilo, kakor da sanjajo: rešitev je bila tako nenavadna in nepričakovana, da so komaj verjeli lastnim očem in ušesom.

Nazadnje je izpregovoril oni izmed rešiteljev, ki je govoril francoski:

¹⁾ Dobro! Samo v čoln, fantje! (Rusko)

²⁾ Ne bojte se ničesar! Prijatelji smo! (Francosko.)

„Gotovo se čudite naključju, ki nam je omogočilo, pomagati vam v vašem opasnem položaju. Bili smo takorekoč na nočnem izprehodu — prijatelja Kazakov in Wheeler, poročnik angleške mornarice, ter moja lastna malenkost, Roland Estournelle; vsi trije se mudimo v Carigradu po zasebnih opravkih. Naš znanec, kapitan parnika „Victory“, ki ga vidite tamle, nam je dal na razpolago svoj motorni čoln... Na svojem povratku k „Victory“ zaslišimo mahoma hrup na obrežju; lahko si mislite, da nas je gnala radovednost pogledat, kaj se godi. Stopili smo suho, da vidimo; bil je strašen dirindaj... Nekateri so kazali na vodo — videli smo, da plavate tja, kamor smo sami namenjeni — štirje policisti pa so hoteli po vsej sili imeti naš čoln, da bi hiteli za vami. No, tako daleč še nismo, da bi lovila turška policija svoje

K dogodkom na Balkanu: Adolf vitez Zambaur, avstrijski konzul v Skadru, o katerem trdijo z Dunaja, da ga je med obleganjem ubila črnogorska granata — če je res.

ptičke s čolnom angleške ladije!... Rajši smo storili to sami, in kakor se mi vidi, je prav storjeno. Prav takrat namreč, ko smo skočili nazaj v svoj čolnič, se je prelila skozi množico na bregu mlada ženska v dokaj kričeči evropski toaleti in zaklicala: — Otmite jih, gospodje; pošteni ljudje so!... Ako torej hočete, vas postavimo na suho, kjerkoli vam drago; mislim pa, da bi bilo varnejše, ako nas spremita na „Victory“... Kapitan Johnson vam gotovo ponudi gostoljubno prenočišče. Tam se tudi lahko pokrepčate in posušite obleko, in — če vas je volja, nam poveste, koga smo rešili!“

Med tem simpatičnim nagovorom je mornar pognal motor, in ladjica je splula z novo brzino proti črni masi angleškega parnika.

Dušan je raztolmačil tovarišem Francozove besede; Ivan pa je pomišljal sam pri sebi:

„Kdo je utegnila biti ona ženska na obrežju, ako ne — Olimpia Montebello!... Njeno sovraštvo do Birbantinija mora biti zares strašno; rešila nas je, ker se je bala, da uteče lopov svoji kazni.“

Čas ni bil prikladen za ugibanje: od brega se je začulo pljuskanje vesel... Pregarjalci so bili našli čolne in odveslali s pretečim krikom za njimi. Toda bati se ni bilo česa; kakor nerodni kužki za

zlahtnim hrtom, so ostali daleč za motorno ladjico, ki je šinila v posmeh naenkrat z bliskovito brzino, nato pa odnehala, kakor bi trenil in se stisnila k temnemu, visokemu boku „Victory“.

Poročnik Wheeler je splezal prvi po konopni lestevici in hitel h kapitanu Johnsonu, da mu naznani prihod neobičajnih gostov. Na robu ladije se je zbrala mahoma gruča mornarjev; luč svetiljke je padla v čoln, beguncem na obraze...

„Vsi gor!“ je velel kapitan, prepričavši se najbrže, da nima opravka s tolovaji.

Zgoraj jih je pomeril še enkrat od nog do glave. Bil je visok mož svojih petinštiridesetih let, ozkega, obritega, skalo mirnega obraza — pravi tip flegmatičnega Angleža.

Dušan, ki je govoril sicer precej dobro po angleško, a ni bil vajen angleških šeg, se je obrnil v prvi tesnobi k Estournellu:

„Zdi se, da bo vtis gospoda kapitana neugoden... To se pravi... pomanjkljiv... Rad sem pripravljen, pojasniti mu našo nezgodo...“

Kapitan je mahnil z roko in zagodrnjal mimo kratke pipice, ki mu je tičala ves čas v širokih ustih:

„Vsi dol... naj se preoblečejo! Wheeler, spremite jih in odredite vse, kar je treba. Potem jih privedite v mojo kabino — da se pogledamo!...“

Poročnik Wheeler, ki se je zdel na tej ladiji čisto domač, je bil sicer znatno prijaznejši od kapitana, pa vendar še zmerom tako redkobeseden, da so navdajale naše prijatelje med preoblačenjem prav raznovrstne misli. Dušan mu je torej hitel razložiti nocojšnjo aventuro in je opazil v svoje nemajhno zadovoljstvo, da ga poslušala Wheeler z zanimanjem in simpatijo.

Kapitan Johnson je stopil med tem k robu ladije in se ozrl po vodi. Kričanje se je bilo približalo popolnoma; zasledovalci so bil jedva še dvesto korakov od „Victory“.

„Goddam,“ je zamomljal, „lepo istorijo so napletli ti mokri gospodje. Pustite!“ se je zadril nad mornarjem, ki je hotel potegniti lestevico kvišku.

Kmalu nato sta prilezla na krov dva policista in začela pripovedovati kapitanu nekaj turškega, kriče in mahaje z rokami.

„Že vem, kaj hočeta!“ je zarežal kapitan ter jima obrnil hrbet. „Bullman,“ je velel enemu izmed mornarjev, „vi pravite, da znate turško. Odgovorite capinoma.“

Vrli Bullman, prileten in širokopleč dedec z bakrenim nosom in bikovim tilnikom, je bil sicer poštena in umna glava, turško pa je govoril dokaj čudno; mešal je angleške s turškimi končnicami, ki jih je bil nalovil mimogrede, in njegov odgovor se je glasil približno takole:

„Falot-paša! Marš-in kesidži nazajler... odkoder-bej si prišel-izin!... Drugače ti razbiješ glavo-dagh in zadnjo plat-tepé!... Tukaj-larin, Goddam-babá,

je angleška ladija, ti tepec trikrat zabiti-effendi!“

In ker „falot-paša“ ni dovolj naglo zapopadel te posebne turščine, ga je prijel Bullman enostavno za vrat, ozrl se po

veliko steklenico ruma: tako zelo se mu je raznežila duša, ko je izvedel, da so vsi rešenci njegovi slovanski bratje.

(Dalje prih.)

K dogodkom na Balkanu: Legija bolgarskih „Junakov“ (Sokolov) pred odhodom na bojišče.

kapitanu, ki je bil med tem izginil, in vrgel nato ubogega zaptijo v svrhu boljšega umevanja brez pomisleka v vodo; preplašeni tovariš mu je sledil po lestevici, preden ga je dosegla roka zgovornega Bullmana.

V tem se je vrnil kapitan Johnson.

„No, kako ste se pomenili?“ je prašal jezikovoznalca.

„Popolnoma zadovoljna, kapitan. Oproščanja prosita!“

K dogodkom na Balkanu: Angleški podadmiral Cecil Burney, po starešinstvu poveljnik mednarodnega blokadnega brodovja ob črnogorski obali.

Priče tega dogodka so komaj zadrževali smeh; čolna pa sta res veslala svojo pot, ker so bili zaptije uvideli, da z Angleži ni mogoče govoriti po turško.

Kapitan je nato naročil groga v svojo kajuto in se napotil gledat, kaj je z „mokrimi“ gospodi“. Našel je vso šestorico v mornarskih oblekah, ki niso baš slabo pristojale njihovim korenjaškim postavam. A grog je bil že nekoliko pozen, kajti Kazakov je bil privlekel kdo ve od kod

Pridobivajte nove naročnike!

Književnost.

Balkanska vojna v karikaturah in pesmih. Izdal „Dan“. Cena 20 v. Dobiva se v upravnistvu „Dneva“ v Ljubljani in po knjigarnah. Knjiga obsega 70 strani ter jo priporočamo vsem da si jo nabavijo. Vsebuje kratek pregled zgodovine balkanskih držav in sedanje balkanske vojne ter obilico slik-karikatur in pesmi o sedanji balkanski vojni.

Domače ognjišče, list za starše in vzgojevalce slovenske mladine, bi si naj naročili vsi starši. Izdaja ga Učiteljska tiskarna v Ljubljani in stane celo leto le 2.50 K.

Gospodarstvo. Veliki državnik Benjamin Franklin je rekel: „Življenska polica je najcenejši in najgotovješi način za preskrbljenje, s katero je za starost, kakor tudi za družino vsestransko najbolje preskrbljeno. Neumevno je, da ljudje tolikanj skrbe za zavarovanje hiš, premičnin in raznega blaga ter pri tem popolnoma opuščajo zavarovanje svojega življenja, kakor bi življenje, ki je vendar bolj ogroženo in podvrženo večjim nevarnostim, ne bilo brez dvoma za obstanek družin najvažnejše in najdragoceneje.“ Kot najkulantnejšo in najcenejšo zavarovalnico priporočamo slovansko banko „Slavijo“, ki ima najraznovrstnejše načine za vsakršna zavarovanja ter razdeljuje ves svoj čisti dobiček zavarovancem. Cenike razpošilja in daje pojasnila drage volje generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

NESTLÉ-JEVA

moka za otroke

Popolna hrana za dojenčke, otroke in bolnike na železcu.

Vsebuje pravo planinsko mleko. Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastonj pri Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

K dogodkom na Balkanu: Iz „Vladinega doma“ na Cetinju, ki je preustrojen v vojno bolnico.

Pred nakupovanjem preglejte oglase v „Slovenskem Ilustrovanem Tedniku“!

Steckenpferd-lilijinomlečno mlie

prej ko slej neutrno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Listnica upravnistva.

Prošnja do vseh naših p. n. naročnikov.

Da se izognemo mi in naročniki sitnosti in pomotam, prosimo da upoštevajo naši p. n. naročniki sledeča navodila:

1.) Pri obnovitvi naročnine naj se rabi vedno položnica, katero položimo pravočasno vsakemu naročniku neposredno pred potekom naročnine. Položnice so namreč v našo lažjo orientacijo zaznamovane. Na položnico ali nakaznico naj se vedno prilepi naslov, ki se ga izreže iz ovitka, pod katerim dobiva naročnik list. To ne stane nič, nam pa je delo zelo oteženo, ker s tem vidimo, ali je naslov tiskan ali pisan in katero številko ima. (Nekateri naročniki še nimajo naslovnih števil in nam je zato tak prilepljen naslov še bolj dobrodošel.) Mnogi naročniki zapišejo samo svoje ime, ne da bi navedli pošto. Pri tem pa še oddajo denar pri kaki sosedni pošti. S tem se zelo otežkoči poslovanje v upravi. S prilepljenjem naslova na položnico ali nakaznico pa je izključena vsaka pomota.

2.) Kdor pošlje denar za novega naročnika, naj na položnico ali nakaznico napiše popoln naslov dotičnika in dan, od katerega dneva naj dobiva list, zraven pa navedi v oklepaju (nov). To nam popolnoma zadostuje in ni treba niti pisma niti dopisnice.

3.) Ako dobi kdo po dva izvoda, a je naročil samo enega, naj nam vpošlje oba ovojca, pod katerima je dobil list in pomoto se takoj popravi. Pošlje se lahko v nezaprtem ovitku kot tiskovina za 3 vin.

4.) Tu in tam se pa zgodi, da ta ali oni naročnik ne dobi katere številke. Mi odpošljemo redno vsakemu, kdor ima plačano naročnino, in nismo tega nerednega prejemanja lista prav nič krivi. Vzrok je na pošti in naj dotičnik najprej reklamira pri domači pošti. Ako je prišel list na druge naročnike, moral je priti tudi za dotičnega. — Reklamacije se morajo oddati odprte na pošto, ter so poštnine proste.

5.) Kdor spremeni svoj naslov, naj vedno poleg novega navede tudi prejšnji naslov, oziroma naj iz ovitka izreže naslov sam popravi in nam ga vpošlje.

Malinov sok in oceda.

Razpošiljalnica na debelo zamajčeno pristnega malinovca in oceda po najnižji ceni. S. Rogelj, Vrhnika pri Ljubljani.

NORMALEN
 razvoj in lepo uspevanje dojenčkov
 je odvisno od zadostne hranitve pri materinih prsih. Zadostno neutrudljivo dojenje omogočuje „MALEGOL“. Vpliva ugodno na množino in na kakovost mleka. Množina mleka naraste za 33 do 50%. Dojenčki postajajo redovito težji in se izvrstno razvijajo. — Ima prijeten okus, je raztopljiv v vseh tekočinah in zadostuje ena pušica za 20 dni.
 Cena 3 K.
 Glavna zaloga je v lekarni B. Fragner, Praga III., vogal Nerudove ulice. Zaloge v lekarnah. Kjer se ne dobiva, se pošilja po pošti proti vpostanim K 370 ena pušica, K 672 dve pušici, K 972 tri pušice, K 12 — štiri pušice franko.

NARODNA KAVARNA
 naznanja cenj. gostom, da igra vsak dan
 nova
Dunajska elita damska kapela
 — Začetek točno ob polu 9. uri zvečer.
 Fran Krapeš.

3
popolne obleke
 vsebujejo moji 40 metrov dolgi ostanki za 20 K, in sicer: 1 moderna obleka iz raševine ali lista, 1 praktična obleka za hišna opravila in 1 krasna poletna obleka. Ostali ostanki se lahko porabijo za predpasnike, bluže itd.
 Razpošilja se po povzetju.
 Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica
 Josip Frankenstein, Jaromer 92, Češko.
 Od ostankov se ne pošiljajo vzorci.

Pijte samo Tolstovrško slatino
 ki se naroča v Tolstemvrhu p. Guštajn (Koroško.)

Mnogo denarja zaslužite brez truda,
 če hočete razprodajati mojo patentirano novost „Sherlock Holmes“. Tudi kot postransko opravilo. Izviren vzorec dobite, če vpošljete K 150 v pisemnih znamkah ali pa proti povzetju Prospekte in plakate priložimo pošiljati. Arnold Weiss, Dunaj VII., Kaiserstraße 95/9.

Kdor hoče prodati

posestvo, gostilno, obrt itd. dobi najhitreje kupca, če da oglas v „Slovenski Ilustrovani Tednik“, ki je razširjen po vseh slovenskih krajih na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem. Ker je „Slovenski Ilustrovani Tednik“ nepolitičen in nestranski list, ga čitajo pristaši vseh strank. — „Slovenski Ilustrovani Tednik“ je najbolj razširjen in največ čitan slovenski časopis in imajo oglasi v njem najboljši uspeh.

Proda se dobrodoča gostilna

s popolno koncesijo in prodajo tobaka, eno uro hoda od Maribora Zraven je lep sadonosnik, njive in travnik Vina se iztoči do 18 polnjakov, žganja 9 polnjakov in piva 240 sodčkov po 25 litrov. Cena 10 800 kron. Vknjiženo lahko ostane 4800 K Vpraša se pri Fran Deutschmann, Fraustaudnerstrasse 14 pri Mariboru.

Seme edinopravne-ga kašelskega zelja prodaja 20 gr za 1 K. Ig. Mrcina, posestnik Zg. Kašelj p. M. D. v Polju.

Vina lastnega pridelka nudim po ceni hl po 46 K franko postaja Roč. Manj kot 100 litrov ne pošiljam. Pošilja se po povzetju. Abel Osreblo, Nugla pri Roč (Rozzo) Istra.

Mazilo za lase

napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Lepodvorski ul. št. 222 ali pa v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3K. Pošilja se tudi po pošti Izborno sredstvo za rast las.

Zadostuje samo ena steklenica.

Spričevala na razpolago.

!! 500 kron !!

Vam plačam, če ne odpravi v treh dneh brez bolečin moje korenine uničujoče Riamazilo Vaša kurja očesa, bradovice in otiščaje. Cena lončku z jamstvom 1 K. Kemeny, Košice (Kaschau) I Postfach 1244. Ogrsko.

Malo posestvo na prodaj.

Hiša enonadstropna s petimi sobami, 2 kuhinji s študijem, 2 kleti, hlevi, bradje pred hišo, dobra pitna voda, kraj velike ceste, mimo teče potok, 10 minut od cerkve in šole. Četr štiri ure od železniške postaje. Zraven je lep vinograd, njive in travnik, se lahko redita 2 kravi in več prašičev. Cena ni visoka, pripravno je zelo za kakega obrtnika, rokodelca, ker jih tukaj primanjkuje. Imam še en vinograd, z zidano kletjo, prešo, gospodarsko poslopje na lepem veselem kraju. Meri 2 orala z novim nasadom. cena primerna. Naslov A. B. poste restante. Poljčane

Srebrno plaketo. — Dunaj 1910.
 Vsakršno perutnino in nje piščeta, golobe, sobne ptice, kunce, svinje, pse itd. ozdravite sigurno s „Palma“. To že v pre mnogih slučajih najzadovoljnejše učinkujoče sredstvo dobite poštine prosto, če pošljete 1 K poštini znamk (veleposestvu zadostuje letno za 4 K). — J. E. Weigl, Maribor, Zofijin trg št. 3, Štajersko.

Vizitnice

preproste do najfinejših priporoča Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Ržena sladna kava iz gorske rži

se pošilja po povzetju v zavojih po 5 kg franko za K 375 z dodatkom lepih platnenih brisač, robcev itd. iz tovarne

Fran Sax Maslovedy pri Smiřitz (Češko).

— Prosimo, poskusite!

Agente, potnike

sprejme pod ugodnimi pogoji prvovrstna tovarna žitne kave. Ponudbe pod „Konsum“ na upravništvu tega lista.

Vino in brinje:
 Ivan Gržinič, Kupa, pošta Roč, priporoča svojo zalogo vina in brinje. Cena zamajčeno pristnega vina 42 K za 100 litrov.

2 darili
 prejme vsak, kdor naroči 5 kg zavoj žitne kave za 4 krone franko ali 5 kg zavoj sladne kave za K 450 franko zastonj pri trvdki prva kukusovska izdelovalnica žitne in sladne kave
Bartman in Ježek
 Kuks ob Labi, Češko.
 Kdor naroči 6 zabojev, prejme 1 zavoj žitne ali slad. kave zastonj.

Imam na prodaj lepe cepljene vrtnice po 1 K 20 v in lepe divje kostanje po 1 K.
Ivan Piber,
 vrtnar
 na Bledu, Gorenjsko

Izvrševanje vseh kamnoseških del iz umetnega kamna, kakor: stopnice, balkoni, stebri, ograje, nagrobni spomeniki, stavbeni okraski itd. od navadne do najfin. izvršbe.

Kranjska betonska tvornica
Tribuč & Komp., Ljubljana
 Telefon št. 296. Tržaška cesta. Telefon št. 296.

Cementne cevi na stroj ali na roko izdelane v: vseh običajnih merah: Cementne plošče za tlak v lepih vzorcih. Cementni zidaki in strešniki. Zaloga cementa in drugega stavbenega materijala:

Pozor! Pozor!
Kavarna CENTRAL dunajske damske kapele.
 Ljubljana.

Niè lažjega ni, nego z dobro kavno primesjo napraviti dobro kavo. To potrdijo lahko vse one gospodinje, ki pripravljajo kavo s Kolinsko kavno primesjo. Kava, kateri je prideljana Kolinska kavna primes, ima izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo, torej vse dobre lastnosti, ki jih moremo od kave zahtevati. Obenem je tudi pristno domače blago. Zato jo vse naše gospodinje najraje kupujejo. Pri nakupovanju je treba strogo paziti na varstveno znamko „Sokol“, ker le s to varstveno znamko je res pristna Kolinska kavna primes.

Resnici na ljubo bodi povedano, da Češka industrijska banka nudi res najugodnejše sestavljene skupine srečk. O tem se more vsakdo prepričati, kdor naroci zanimivi majnikovi prospekt glasom današnjega oglasa glavnega zastopstva imenovane banke.

Maribor. Slovenske šivilje in krojači so navadno naročevali blago za obleke ter krojaške potrebščine od tujih nemških in židovskih tvrdk. Dobili so navadno slabo blago za drago ceno, velikokrat pa tudi čisto drugo blago kakor so ga naročili. Sedaj tega ni več potrebno. Naš domači trgovec J. N. Šostarič, Maribor, Gosposka ulica št. 5, si je uredil veliko in prvo spodnještajersko razpošiljalnico vseh vrsti modnega in manufakturnega blaga. Ako želite imeti dobro, modno in po ceni blago, pišite takoj po vzorce, dobite jih zastonj in poštnine prosto. Dobite popust pri ceni in postreženi bodete solidno in točno. Če pridete v Maribor ogledajte si trgovino.

Mnogo milijonov potnic (por) ima vsak človek v svoji koži. Z njimi koža diha, utegnejo biti vhod nesnažnostim in boleznim. Posredujejo rade vlažnost in prehlajenje, kar proizvoda potem revmo, protin, nevralgijo in podobna boleča obolenja. Iz vsega razvidimo, da potrebuje koža skrbnega negovanja. V to služi najbolje prijetno diseči, razkužujoči, bolečine hladeči, čistilni Fellerjev fluid iz rastlinskih esenc z zn. „Elzafluid“, ki ga franko razpošilja lekarnar E. V. Feller v Stubi, Elzatrž št. 280 (Hrvaško), in sicer za 5.— K 12 steklenic. Iz lastne izkušnje ga priporočamo vsem čitateljem.

Berite in strmite!
! Nezaslišano !

600 komadov za samo 375 K, krasna pozlačena 36 ur natančno idoča anker ura z verižico. Garancija 3 leta, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 fini žepni robci, 1 prslan za gospode z imit. zlahtnim kamnom, 1 cevka za smodke iz morske pene, 1 eleg. broška za dame (novost), 1 krasno žepno ogledalce, 1 usnjata denarnica, 1 žepni nožič, 1 par manšetni gumbov, 3 naprni gumbi, vse double zlato s patentnim zapiralom, 1 srečan album za slike z 36 slikami, najlepših na svetu, 5 šaljivih predmetov, velika veselost za mlado in staro, 1 povsod potreben spisovnik za pisma, 20 pisalnih predmetov in še 500 različnih predmetov, ki so potrebni v vsaki hiši. Vse skupaj z uro, ki je sama že vredna tega denarja za 375 K. Pošilja se po poštnem povzetju dunajska razpošiljalnica F. Windisch, Krakov št. W 51 NB. Za neugajajoče denar nazaj.

Ivan Zorko izdelovalec skladnih železnih stolov, miz in klopi
 Glince št. 220 pri Ljubljani.

Izdelujejo se v poljubni velikosti in barvi po nizki ceni. Te vrste stoli, mize in klopi so pripravne za gostilne, kavarne, salone, dome, društvene prostore, čitalnice, zborovalnice itd., ter so trajni in trpežni. Priporoča se za mnogobrojna naročila. Ceniki se pošiljajo zastonj in franko.

! 5 glavnih dobitkov !

90.000, 40.000, 30.000, 20.000 in 20.000 kron oziroma frankov in lir

zadene tekom meseca majnika

v srečnem slučaju že z vplačilom samo 5 kron, kdor naroči izborno skupino 5 srečk na 70 mesečnih obrokov po K 5.—

== 15 žrebanj vsako leto! ==

Zahtevajte obširni majnikovi prospekt!
 Iz njegove vsebine: Za eno krono 100.000 frankov!

ČEŠKE INDUSTRIJSKE BANKE GLAVNO
 ZASTOPSTVO, LJUBLJANA.

Najmodernejših klobukov za gospode in dečke ima najbogatejšo izbiro

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg št. 8.
 Klobuki se sprejemajo v popravilo.
 — Cene od K 2.20 naprej. —
 Slamniki od K 1.20 naprej.

Peter Gornik
 Ljubljana, Trubarjeva ulica 2 pri šentjakobskem mostu.

Velika zaloga najfinejših švicarskih srebrnih, zlatih moških in damskih ur, srebrnih in zlatih verižic, prstanov, uhanov z diamanti in briljanti, vsakovrstnih budilk; stenskih ur, ter ur z nihalom.

Lastna delavnica za popravila ur.
 Najcenejši nakup, solidna postrežba.

Vsak mesec drugi umetniki. Vstop prost.
 Točna postrežba z najfinejšimi pijačami.
 Z velespoštovanjem
Štefan Miholič, kavarnar.

Prej K 18.— Sedaj K 8.—

3 leta pisn. jamstvo.

Krasna rem. gloria-srebrna anker ura za gospode, s tremi močnimi fino graviranimi pokrovi, s pokrovom na pero, tekoča na kamenih, točna. Cena samo K 8.—. Vsak naročnik dobi elegantno verižico zastonj. Pošilja se po povzetju. Pišite še danes na naslov: Arnold Weiss, Dunaj VII, Kaiserstraße 95/9

Ivan Jax in sin
 Ljubljana, Dunajska cesta 17
 priporoča svojo bogato zalogo šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen pouk v venju. Tovarna v Lincu ustanovlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštnine prosto.

Vsaka dobra gospodinja
 ceni dobro in ceno perilo. Ponujam torej:

- 6 kom. ženskih sraje najboljše kakovosti in izvedbe z lepo vezbo, sortirane za 18 K.
- 6 kom. finih cefirastih sraje, stanovitne barve ali belih s pike prsmi, kompl. velikih 21 K.
- 6 kom. sortiranih moških hlače iz najfinejšega gradla ali satina, franc. kraj, za 13 K.
- 6 kom. sortiranih moških nočnih sraje, krasno izdelanih, s portami stanovitne barve 20 K.

Pri naročilu napovejte obseg vratu in pasu. Razpošilja se po povzetju, če blago ne ugaja se denar povrne.

S. Herrman,
 tovarna perila v Heřman-Městec, Češko.

„Planinka“ planinsko letovišče
 1250 m nad morjem, blizu Ruške kočee na Pohorju, 10 sob z 22 posteljami, topla in mrzla kopel, krasni in lahkotni izprehodi po senčnatem, jelovem gozdu, najboljša planinska voda, izborna kuhinja, lahki dohodi iz železniških postaj Ruše, Bistrica nad Mariborom, Maribor, Fram. Cene zmerne. Sezona od 1. junija do 15. septembra. Natančnejša pojasnila daje Podravska podružnica Slovenskega planinskega društva, pošta Ruše, Štajersko.

Sanatorium Emona v Ljubljani, Komenskega ul. 4.
 Privatno zdravilišče za notranje in kirurškične bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli.
 Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. 1. kir. odd. dež. bolnice.

5000 komadov napol zastonj!
 Citateljem tega lista razpošiljam, da jih seznanim s svojo firmo, 5000 komadov prvih 14 karatnih zlatih prstanov s simlii brilantom vsakršne velikosti za gospode in dame. Pri naročbi je vpslali samo izdelovalno ceno K 3.— v pisemskih znamkah. — Pišite še danes nanaslov: Arnold Weiss, Wien VII Kaiserstraße 95/9.

Krojač Ivan Magdič se je preselil na Dunajsko c. št. 20.